

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av lagen om smittsamma sjukdomar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om smittsamma sjukdomar ändras temporärt.

Genom propositionen föreslås i lagen om smittsamma sjukdomar bestämmelser om en ny grund för karantän som gäller personer som anländer till Finland och vilken bestäms på basis av det land personerna kommer från. Den föreslagna regleringen gäller endast länder och områden från vilka en resa till Finland just då med fog kan anses utgöra en så stor risk för spridning av sjukdomen covid-19 i Finland att försättande i karantän kan vara nödvändigt för att hindra spridning av sjukdomen. Om en person har ett läkarintyg över att han eller hon genomgått en covid-19-sjukdom men tillfrisknat eller ett intyg över vaccination mot covid-19, får personen inte försättas i karantän. När beslut om karantän fattas, kan ett negativt resultat av ett test för sjukdomen covid-19 som utförts på personen tas i beaktande liksom hur lång tid personen kommer att vistas i Finland. I lagen om smittsamma sjukdomar föreslås också bestämmelser om undantagsgrupper. Den som hör till en undantagsgrupp kan inte försättas i karantän med stöd av den föreslagna bestämmelsen. Genom förordning av statsrådet föreskrivs det om de länder och områden från vilka resenärer enligt förslaget kan försättas i karantän. Dessutom föreskrivs det om handräckning av polisen, Försvarmakten, Gränsbevakningsväsendet och Tullen.

Lagarna avses träda i kraft hösten 2020 och gälla till och med den 30 juni 2021.

1.1 De viktigaste förslagen

Lagen om smittsamma sjukdomar

Det föreslås att de nya temporära bestämmelserna 60 a, 60 b och 60 c § fogas till lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) samt till 60 § i lagen ett nytt 3 mom.

Enligt 60 a § kan den läkare i tjänsteförhållande som i kommunen eller i samkommunen för sjukvårdsdistriktet ansvarar för smittsamma sjukdomar besluta att en person ska försättas i karantän i högst 10 dygn, om personen anländer till Finland från ett land eller ett annat område där incidensen för fall av covid-19 är minst dubbelt så hög som i Finland och minst en av tusen personer bland befolkningen bedöms bära på smitta. Dessutom förutsätts det att försättandet i karantän är nödvändigt för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19.

En person som har ett läkarintyg över att han eller hon genomgått en covid-19-sjukdom men tillfrisknat eller ett intyg över vaccination mot covid-19 försätts inte i karantän. Personen ska på begäran visa upp intyget för den myndighet inom kommunen eller samkommunen för sjukvårdsdistriktet som ansvarar för bekämpningen av smittsamma sjukdomar.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs det om de länder och andra områden från vilka resenärer till Finland kan försättas i karantän med stöd av den föreslagna paragrafen.

När beslut om karantän fattas, kan ett negativt resultat av ett test för sjukdomen covid-19 som utförts på personen tas i beaktande liksom hur lång tid personen kommer att vistas i Finland. I paragrafen föreskrivs det också om testning för covid-19 och om hävning av karantänen.

I den föreslagna 60 b § föreskrivs det om undantagsgrupper som inte omfattas av den karantän på grund av sjukdomen covid-19 som föreslås. Undantagen gäller till exempel personer som arbetar eller bedriver näringsverksamhet inom gränssamfund mellan Finland och Sverige eller Finland och Norge, arbetar inom transport- och logistikbranschen eller reser av ett vägande personligt skäl. En sådan person ska på begäran för den myndighet inom kommunen eller sjukvårdsdistriktet som ansvarar för bekämpningen av smittsamma sjukdomar presentera utredning om grunden för undantaget. Utredningen kan bestå av ett skriftligt intyg av en arbetsgivare över en arbetsresa eller ett uppdrag, en handling som utfärdats av en myndighet eller en

kopia av handlingen, ett diplomatpass eller tjänstepass eller någon annan handling som visar att personen har en grund för avsaknad av intyget i fråga.

Smittskyddsmyndigheterna har för skötseln av de uppgifter som avses i den föreslagna lagen rätt att få handräckning av polisen, Försvarsmakten, Gränsbevakningsväsendet och Tullen.

Enligt det föreslagna 60 § 3 mom. tillämpas bestämmelserna i 60 a § i fråga om längden för karantän på grund av sjukdomen covid-19.

Ändringarna enligt lagförslaget föreslås gälla till och med den 30 juni 2021.

Lag

om temporär ändring av lagen om smittsamma sjukdomar

I enlighet med riksdagens beslut

fogas temporärt till 60 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) ett nytt 3 mom. och till lagen nya 60 a, 60 b och 60 c § som följer:

60 §

Karantän

Om en person har försatts i karantän på grund av exponering eller med fog misstänkt exponering för sjukdomen covid-19, tillämpas bestämmelserna i 60 a § på karantänens längd.

60 a §

Försättande av personer som anländer till Finland i karantän på grund av exponering eller med fog misstänkt exponering för sjukdomen covid-19

Utöver det som föreskrivs i 60 § kan den läkare i tjänsteförhållande som i kommunen eller i samkommunen för sjukvårdsdistriktet ansvarar för smittsamma sjukdomar besluta att en person ska försättas i karantän i högst 10 dygn, om personen anländer till Finland från ett land eller ett annat geografiskt avgränsat område där incidensen för fall av covid-19 i förhållande till folkmängden under en uppföljningsperiod som omfattar de senaste 14 dygna är minst dubbelt så hög som i Finland och minst en av tusen personer bland befolkningen kan bedömas bära på smitta, om inresa i Finland från landet eller området i fråga utgör en betydande risk för spridning av sjukdomen covid-19 och om karantänen är nödvändig för att förhindra spridning av denna sjukdom.

Närmare bestämmelser om de länder och områden som avses i 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet. Förordningen får vara i kraft endast den tid som det är nödvändigt och högst en månad i sänder. Det ska minst var fjortonde dag bedömas om förordningen fortfarande är aktuell och om det är nödvändigt att hålla den i kraft.

Vid beslut om karantän enligt 1 mom. kan ett negativt resultat av ett test för sjukdomen covid-19 som utförts på personen tas i beaktande liksom även längden på personens vistelse i Finland.

En person får emellertid inte försättas i karantän med stöd av 1 mom., om personen vid ankomsten till Finland medför ett tillförlitligt

1) läkarintyg över att personen genomgått en laboratoriebekräftad covid-19-sjukdom men tillfrisknat, eller

2) intyg över vaccination mot sjukdomen covid-19.

En person får inte heller försättas i karantän med stöd av 1 mom., om

1) personen vistas i Finland högst 3 dygn och vid ankomsten till Finland medför ett tillförlitligt intyg över ett negativt resultat av ett högst 48 timmar före resans början gjort test för smitta av covid-19 eller testas för smitta av covid-19 på platsen för inresan eller i dess omedelbara närhet och testresultatet är negativt,

2) personen vistas i Finland mer än 3 men högst 6 dygn, vid ankomsten till Finland medför ett tillförlitligt intyg över ett negativt resultat av ett högst 48 timmar före resans början gjort test för smitta av covid-19 och testas en andra gång för smitta av covid-19 på platsen för inresan eller i dess omedelbara närhet och testresultatet är negativt.

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på personer som avses i 60 b §.

Om en person försatts i karantän med stöd av 1 mom. ska karantänen omedelbart hävas, om personen vid ankomsten till Finland medför ett tillförlitligt intyg över ett negativt resultat av ett högst 48 timmar före resans början gjort test för smitta av covid-19 och personen har testats för smitta av covid-19 tidigast 72 timmar efter inresan i landet och testresultatet är negativt och det inte finns förutsättningar enligt 60 § för karantänen.

Om en person försatts i karantän med stöd av 1 mom. ska karantänen omedelbart hävas, om personen vid ankomsten till Finland har testats för smitta av covid-19 på platsen för inresan eller i dess omedelbara närhet och testresultatet är negativt och personen har testats en andra gång för smitta av covid-19 tidigast 72 timmar efter inresan i landet och testresultatet är negativt och det inte finns förutsättningar enligt 60 § för karantänen.

Den myndighet inom kommunen eller samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt som ansvarar för bekämpningen av smittsamma sjukdomar har rätt att för ett beslut om karantän granska innehållet i det intyg och den utredning som personen visar upp, behandla de personuppgifter som personen lämnat samt göra en anteckning i sitt informationssystem om att ett sådant intyg som avses i 3–5 eller 7 mom. i denna paragraf medförts eller om de grunder för undantag som avses i 60 b § 3 mom., om behandlingen är nödvändig för skötseln av de uppgifter som anges i denna paragraf. De registeranteckningar som gäller intygen ska utplånas omedelbart när de inte behövs för myndighetstillsynen, dock senast 60 dagar efter det att personen anlät till Finland.

60 b §

Undantag från karantän som gäller sjukdomen covid-19

En person får inte försättas i karantän med stöd av 60 a § 1 mom., om han eller hon arbetar eller bedriver näringsverksamhet eller annars i samband med sin försörjning eller sina studier regelbundet reser inom följande gränssamfund och när personen därför

- 1) överskrider landgränsen mellan Finland och Sverige,
- 2) överskrider landgränsen mellan Finland och Norge,
- 3) använder sig av sjö- eller lufttrafiken mellan Finland och Sverige,
- 4) använder sig av sjö- eller lufttrafiken mellan Finland och Estland.

Inte heller följande personer får försättas i karantän med stöd av 60 a § 1 mom.:

1) anställda vid främmande makters beskickningar och internationella mellanstatliga organisationer eller deras familjemedlemmar eller sådana innehavare av diplomatpass eller tjänstepass som ackrediterats till något annat land än Finland, när dessa reser genom Finland till sitt tjänsteställe eller hemland,

2) förare av fordon för passagerar- eller godstransporter inom transport- och logistikbranschen, medlemmar av besättningen på fartyg, luftfartyg och tåg när de utför sina arbetsuppgifter eller ersättande besättning på väg till eller från sina arbetsuppgifter,

3) personer vars inresa grundar sig på avvärjande av en plötslig fara som riktar sig mot samhällets infrastruktur och hotar hälsa eller säkerhet,

4) flygpassagerare som reser via Finland, om de inte lämnar flygplatsen,

5) personer som reser på grund av en anhörigs behov av omsorg, en anhörigs död eller risk för en anhörigs död, för att tillgodose barns umgängesrätt eller av något annat vägande personligt skäl som till sin betydelse är jämförbart med dessa.

Den som anländer till Finland ska på begäran för den myndighet inom kommunen eller samkommunen för sjukvårdsdistriktet som ansvarar för bekämpningen av smittsamma sjukdomar presentera utredning om den grund för undantag som avses i 1 eller 2 mom. Utredningen kan bestå av ett skriftligt intyg av en arbetsgivare över en arbetsresa eller ett uppdrag, en handling som utfärdats av en myndighet eller en läroanstalt eller en kopia av handlingen, ett diplomatpass eller tjänstepass eller någon annan handling som visar att personen har en sådan grund för att resa som avses i 1 eller 2 mom.

60 c §

Handräckning i samband med åtgärder som gäller sjukdomen covid-19

Utöver vad som föreskrivs i 89 §, kan polisen, Tullen, Gränsbevakningsväsendet och Försvarsmakten på begäran ge den myndighet inom kommunen eller samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt som ansvarar för bekämpningen av smittsamma sjukdomar handräckning för skötseln av en uppgift som myndigheten har enligt 60 a § 1 mom., om det inte äventyrar skötseln av andra viktiga uppgifter som ska skötas av den myndighet som ger handräckning.

Den myndighet enligt 1 mom. som ger handräckning har utöver vad som föreskrivs om dess befogenheter någon annanstans i lag för utförandet av handräckningsuppdrag enligt denna paragraf rätt att

1) kontrollera innehållet i ett intyg enligt 60 a § 3–5 eller 7 mom. eller en utredning enligt 60 b § 3 mom. som en person visar upp samt för en kontroll omhänderta det dokument som ska kontrolleras,

2) stoppa fordon och reglera trafiken för att säkerställa utförandet av de åtgärder som avses i 60 a §,

3) hålla kvar en person eller ett fordon tills ett beslut enligt 60 a § har fattats.

Den som tjänstgör enligt värnpliktslagen (1438/2007) eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995) har dock rätt att ge handräckning endast på det sätt som föreskrivs i 1 mom. och 2 mom. 2 punkten.

Bestämmelser om handräckning av polisen finns i polislagen (872/2011), om handräckning av Tullen i tullagen (304/2016), om handräckning av Gränsbevakningsväsendet i gränsbevakningslagen (578/2005) och om handräckning av Försvarsmakten i lagen om försvarsmakten (551/2007).

Den som utför en kontroll får inte för utomstående röja vad han eller hon i samband med kontrollen har fått veta om någon annans hälsotillstånd, sjukdom eller åtgärder som gäller den berörda personen eller om andra motsvarande omständigheter.

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 30 juni 2021.

